

Kraj Vysočina

Téma: Sociální nerovnost

Vypracoval: Mgr. Milan Pilař

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

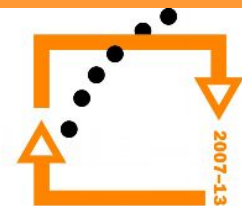

Sociální nerovnost

- žádná společnost nezaručuje faktickou nerovnost
- dána nedostatkovostí statků a služeb – nastolení rovnosti = nedostatkovost odstranit X nemožné
- společnosti se liší nejen charakterem nerovností, ale i charakterem legitimací – zdůvodněním snažícím se toto vnitřní členění udělat přijatelným

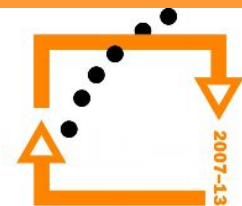
Nerovnost v tradiční společnosti

- podíl na moci zpravidla předchází podílu na bohatství
- vzorec nerovnosti: moc = majetek = vyšší moc
- hmotné bohatství používané neproduktivně

Nerovnost v moderní společnosti

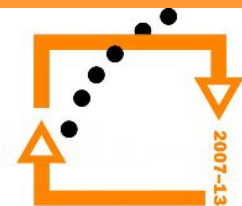
- oblast soukromého a veřejného jednoznačně oddělena
- bohatství předchází moc
- vzorec nerovnosti: majetek = moc = větší majetek

Teorie způsobů legitimace nerovností

Sociolog Max Weber

- nejzásadnější sociální nerovnost = nerovnost v přístupu k moci
- mění se způsoby ospravedlnění
- ospravedlněná = legitimovaná moc = panství

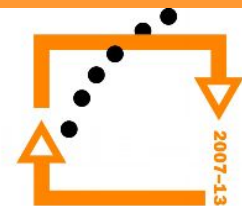

Tři typy panství

– vzájemná volná kombinace

a) **charismatické panství**

- víra v mimořádné kvality a nevšední vlastnosti vůdce (náboženský vůdce, válečný hrdina, politický demagog, mimořádně schopný odborník)
- vládá mimořádné síly jeho osobnosti – překračování tradic i psaných zákonů
- vládá, dokud trvá charizmatičnost – problémem je charismatikova smrt

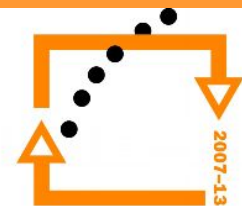

Tři typy panství

– vzájemná volná kombinace

a) **charismatické panství**

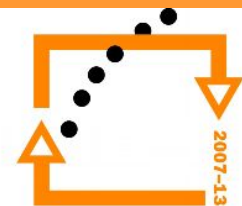
- víra v mimořádné kvality a nevšední vlastnosti vůdce (náboženský vůdce, válečný hrdina, politický demagog, mimořádně schopný odborník)
- vládá mimořádné síly jeho osobnosti – překračování tradic i psaných zákonů
- vládá, dokud trvá charizmatičnost – problémem je charismatikova smrt

Tři typy panství

b) tradiční panství

- víra v posvátnou závaznost jednou ustanovených mocenských vztahů mezi jednotlivci a celými rody
- podtypy: patriarchalismus, patrimonialismus, feudalismus...
- postavení pánů se zakládá na tradici a tradice omezuje jejich libovůli
- hospodářství stagnuje – libovůle vůdce brání podnikatelům v dlouhodobé kalkulaci

Tři typy panství

c) **panství legální** (neosobní panství)

- víra v platnost neosobních zákonů – vztahují se jak na držitele moci, tak na její objekty
- osou je byrokracie – ukončuje libovůli tradičních panovníků
- hospodářská činnost – podnikatelé mohou svou činnost racionálně kalkulovat
- popírá nerovnost mezi lidmi jako rovnoprávnými občany státu

Literatura

- David, R.: Politologie, základy společenských věd, FIN, Olomouc 1995
- <http://www.zones.sk/studentske-prace/psychologia/3499-socialni-stratifikace-a-socialni-mobilita/>